

Subsidieverordening 'Slim omgaan met regenwater' 2026-2030

Besluit van de raad van gemeente Hoeksche Waard tot vaststelling van de subsidieverordening Slim omgaan met regenwater ter vervanging van de subsidieverordening Klimaatadaptatie 2023

De raad van gemeente Hoeksche Waard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 oktober 2025;
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

*overwegende dat het van belang is dat de gemeente de inwoners stimuleert tot het nemen van klimaat-
adaptieve maatregelen ten behoeve van regenwater;*

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Subsidie Slim omgaan met regenwater

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze subsidie wordt verstaan onder:

1. **Aanvrager** : een particulier (meestal een inwoner), rechtspersoon of meerdere rechtspersonen die subsidie aanvragen bij gemeente Hoeksche Waard.
2. **Adres** ; woonadres waar aanvrager woonachtig is of plaats waar rechtspersoon zijn/haar bedrijf gevestigd heeft volgens de Kamer van Koophandel (hierna: KVK). Een adres kan meerdere percelen bevatten.
3. **Afkoppelen** ; regenwater dat normaal via de regenpijp in het vuilwaterriool komt, laten wegzakken in het grondwater, laten afstromen naar de buitenruimte, zoals een sloot, of het regenwater opvangen in een regenton of een ander type opvang dat niet op het riool is aangesloten.
4. **Boomspiegel** ; de open ruimte rond de stam van een boom, bedekt met aarde, gras of planten, waarin de boom kan groeien en water kan opnemen.
5. **Groen** : planten, kruiden, struiken, bomen of gras op eigen terrein, in de tuin of op het dak, die helpen om regenwater op te vangen en voor verkoeling te zorgen.
6. **Klimaatadaptatie** : de aarde wordt warmer en het weer verandert. Klimaatadaptatie betekent dat we ons voorbereiden op deze veranderingen en onze omgeving aanpassen, zodat schade door hitte, wateroverlast of droogte wordt beperkt.
7. **Klimaatbestendig** ; de situatie waarin een gebouw en/of de omgeving door aanpassingen beter bestand is tegen de gevolgen van klimaatverandering.
8. **Maatregel** : een actie om regenwater op eigen terrein, in de tuin of op het dak op te vangen of om groen aan te planten in de plaats van verharding zoals tegels.
9. **Materialen** : spullen die nodig zijn om een maatregel uit te voeren, zoals wateropvangvoorzieningen zoals grindkoffers en andere waterbergende systemen, een aansluiting vanaf de regenpijp of regenton naar de tuin, beplanting, groene dakbedekking, boomlint en boompalen voor het juist aanplanten van bomen, en andere voorzieningen
10. **Openbare ruimte** : ruimte die voor iedereen toegankelijk is.
11. **Particulieren** : natuurlijke personen, bijvoorbeeld inwoners.
12. **Perceel** : een stuk grond waarvan het Kadaster de grenzen heeft gemeten en dat bij het Kadaster een eigen nummer heeft.
13. **Rechtspersonen** : privaatrechtelijke rechtspersonen zoals stichtingen, verenigingen, ondernemingen en scholen.
14. **Subsidie** : eenmalige financiële bijdrage of vergoeding zoals bedoeld in artikel 4:23 lid 3, onderdeel d van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).
15. **Water** : regenwater dat op eigen terrein, in de tuin of op het dak valt en wordt opgevangen, bijvoorbeeld in een regenton, een buffervat of een wadi, en niet via het riool wordt afgevoerd.

Paragraaf 2. Bevoegdheid en doelstelling

Artikel 2 Bevoegdheid college

1. Het college beslist over het geven van subsidie volgens de subsidieverordening (hierna: subsidie) 'Slim omgaan met regenwater' van gemeente Hoeksche Waard.
2. Het college kan voorwaarden en verplichtingen stellen bij het geven van een subsidie.

Artikel 3 Doelstellingen Klimaatadaptatie in de Hoeksche Waard

Met deze subsidie worden de volgende doelen nagestreefd: De subsidie is bedoeld om maatregelen te stimuleren die zorgen voor de opvang van regenwater, percelen groener maken en verkoelen. Ook is de subsidie bedoeld om drinkwater te besparen. Zo draagt het bij aan een klimaatbestendige Hoeksche Waard.

In 2050 wil de gemeente voorbereid zijn op een ander klimaat met extremer weer. De gemeente gaat aan de slag aan de hand van 4 uitgangspunten uit het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2021-2026, genaamd 'de Hoeksche 4':

1. Alle nieuwbouw klimaatbestendig
2. Bestaand bebouwd gebied klimaatbestendig
3. Het buitengebied klimaatbestendig
4. Essentiële infrastructuur klimaatbestendig

Paragraaf 3. Subsidievoorwaarden

Artikel 4 Subsidie en doelgroep

De subsidie is bedoeld om lokale maatregelen te stimuleren. De subsidie kan aangevraagd worden door particulieren (inwoners), rechtspersonen of door rechtspersonen die een gezamenlijke actie organiseren, gevestigd in de Hoeksche Waard. Voor rechtspersonen gelden andere voorwaarden dan voor particulieren.

Artikel 5 Aanvraag

1. Een aanvraag voor subsidie wordt schriftelijk ingediend door middel van een vastgesteld aanvraagformulier. Het aanvraagformulier is beschikbaar via de website van de gemeente. Ook is het aanvraagformulier indien gewenst per post te ontvangen.
2. Bij een aanvraag voor subsidie levert de aanvrager de volgende gegevens aan:
  - o een beschrijving van de maatregelen die de aanvrager heeft genomen;
  - o foto's van de oude en de nieuwe situatie;
  - o facturen van de genomen maatregelen.
3. Indien een rechtspersoon de aanvraag doet, levert deze een KVK nummer aan. Scholen leveren een instellingsnummer aan en kinderopvangvoorzieningen een Landelijk Register Kinderopvang - nummer (hierna: LRK).
4. Het college kan, indien nodig, om extra informatie vragen rondom de voorwaarden van de subsidie, voordat deze wordt verleend.
5. Voordat de subsidie wordt verleend, kan een steekproef worden gedaan om te controleren of de gegevens in de aanvraag juist zijn.

Artikel 6 Algemene voorwaarden

1. De subsidie wordt verstrekt voor maatregelen die zijn gerealiseerd vanaf de ingangsdatum van deze verordening.
2. De subsidie kan worden aangevraagd door een particulier (inwoner), een rechtspersoon of een rechtspersoon die een gezamenlijke actie heeft georganiseerd.
3. De subsidieaanvraag moet gedaan worden in hetzelfde kalenderjaar als de maatregelen zijn genomen.
4. De subsidie kan 1 keer per jaar worden aangevraagd door inwoners (particulieren) of rechtspersonen woonachtig of gevestigd in de Hoeksche Waard en is geldig per adres. Ook wanneer dit adres uit meerdere percelen bestaat.
5. De maatregel(en) moet(en) uitgevoerd zijn op het adres van de aanvrager, dat opgegeven is in het aanvraagformulier.
6. Het uit te keren geldbedrag mag niet hoger zijn dan de gemaakte aantoonbare kosten van de genomen maatregelen.
7. Een huurder kan uitsluitend subsidie aanvragen als voor het nemen van de maatregelen toestemming is gegeven door de eigenaar van het gebouw of perceel.
8. Bij het aanplanten van bomen komen alleen de soorten van de Bomenlijst (bijlage 2) in aanmerking voor subsidie. Deze soorten dragen bij aan waterberging, schaduw en biodiversiteit en zijn geschikt voor het veranderende klimaat in de Hoeksche Waard.
9. De aanvrager houdt rekening met de minimale grootte van de boomspiegel van 1 meter rondom de stam van de boom.
10. De aanvrager werkt mee aan een eventuele steekproef door de gemeentemedewerker die de aanvraag behandelt.
11. De aanvrager gaat akkoord dat de gemeente contact opneemt om te vragen of de aanvrager wil meewerken aan communicatie over de subsidie.

12. De genomen maatregelen mogen geen schade of problemen veroorzaken op andere percelen of in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld: een waterberging mag niet overlopen naar een buurperceel of plassen veroorzaken in de openbare ruimte.

Artikel 7 Maatregelen en voorwaarden

1. Voor de aanleg van een **groen dak** kan subsidie worden aangevraagd voor de onderstaande maatregelen:
  - a. Het bouwkundig onderzoek om te bepalen of en hoe een groen dak kan worden geplaatst, alleen als het groene dak is aangelegd.
  - b. Het vergroenen van het dak met sedum, gras of kruiden.
  - c. Het vergroenen van het dak met inheemse planten of kruiden.
  - d. Voor de maatregelen genoemd onder 1.a, 1.b en 1.c hierboven komt de aanschaf van materialen in aanmerking voor subsidie, de aanleg- en vervoerskosten niet.
2. Voor het **afkoppelen van regenwater** van het riool kan subsidie worden aangevraagd voor de onderstaande maatregelen:
  - a. Regenwater in de bodem laten zakken (infiltreren).
Bijvoorbeeld: via een regenpijp of vanuit een regenton regenwater de tuin in laten lopen, grindkoffers, een infiltratiesysteem of een grijswatercircuit.
  - b. Opvangen van regenwater in een waterbergend systeem.
Bijvoorbeeld: regenton, wadi, waterschutting, retentievijver of ander waterbergend systeem.
  - c. Voor de maatregelen genoemd onder 2.a en 2.b hierboven komt de aanschaf van materialen in aanmerking voor subsidie, de aanleg- en vervoerskosten niet.
3. Voor het **verwijderen van dichte verharding** kan subsidie worden aangevraagd voor de onderstaande maatregelen:
  - a. Het vervangen van dichte verharding door waterdoorlatende verharding.
Bijvoorbeeld: tegels of (bij)gebouwen vervangen voor grasbetontegels, schelpen, schors, houtsnippers grind of split.
De aanschaf van de materialen komt voor subsidie in aanmerking, de aanleg- en vervoerskosten niet.
  - b. Het vervangen van dichte verharding door groen of inheemse planten uit Plantenlijst.
Bijvoorbeeld: gras, planten, kruiden en struiken.
  - c. Voor de maatregelen genoemd onder 3.a en 3.b hierboven komt de aanschaf van materialen in aanmerking voor subsidie, de aanleg- en vervoerskosten niet.
4. Voor het **aanplanten van bomen** van de Bomenlijst:
  - a. Het aanplanten van bomen van de Bomenlijst (Bijlage 2):
    - i. De aanschaf van 1 of 2 bomen van de Bomenlijst.
    - ii. De aanschaf van 3 of meer bomen van de Bomenlijst.

De aanschaf van de bomen komt voor subsidie in aanmerking, de aanleg- en vervoerskosten niet.
  - b. Ondersteunend materiaal zoals boompalen en boomlint.
De aanschaf van de materialen komt voor subsidie in aanmerking, de aanleg- en vervoerskosten niet.

Artikel 8 Voorwaarden en bijdrage per maatregel per type aanvrager

1. Individuele aanvragen worden beoordeeld aan de hand van onderstaande voorwaarden:

Maatregel	Particulieren	Rechtspersonen
Algemeen	Min. aanvraagbedrag: € 75,- Max. subsidie: € 2.500,- per adres/jaar	Min. aanvraagbedrag: € 100,- Max. subsidie: € 10.000,- per adres/jaar
Bouwkundig onderzoek groen dak	Max. € 100,-	Max. € 100,-
Vergroenen dak met sedum, gras en kruiden	Min. 25 liter waterberging/m ² Min. 5 m ² € 15,- per m ²	Min. 25 liter waterberging/m ² Min. 25 m ² € 15,- per m ²
Vergroenen dak met inheemse planten en inheemse kruiden	Min. 25 liter waterberging/m ² Min. 5 m ² € 20,- per m ²	Min. 25 liter waterberging/m ² Min. 25 m ² € 20,- per m ²
Opvangen regenwater in waterbergend systeem	Min. 200 liter € 50,- per 100 liter	Min. 2.000 liter € 50,- per 100 liter

Regenwater afkoppelen van riool om in bodem te laten zakken (infiltreren)	Min. 5 m ² en/of min. 200 liter reservoir € 5,- per m ²	Min. 25 m ² en/of min. 2.000 liter reservoir € 5,- per m ²
Verwijderen dichte verharding voor waterdoorlatende verharding	Min. 5 m ² € 7,50,- per m ²	Min. 25 m ² € 7,50,- per m ²
Vervangen dichte verharding voor (inheems) groen volgens de Plantenlijst (bijlage 3) (bijlage 3)	Min. 5 m ² € 15,- per m ² + € 3,- per plant, kruid of struik	Min. 25 m ² 100% vergoeding aanschafkosten planten, kruiden, struiken en gras
Aanplant bomen volgens Bomenlijst (bijlage 2)	Min. stamomtrek 10 cm Bij het planten van een boom moet de boomspiegel minimaal 1 meter breed zijn Bij 1 of 2 bomen: € 50,- per boom Bij 3 of meer bomen: 100% vergoed Ondersteunend materiaal: 100% vergoed	Min. stamomtrek 10 cm Rekening houden met min. grootte boomspiegel 1 m in doorsnede Bij 1 of 2 bomen: € 50,- per boom Bij 3 of meer bomen: 100% vergoed Ondersteunend materiaal: 100% vergoed
Niet subsidiabel	Arbeid, grondverbetering, aanschaf gereedschap, bezorgen, vervoeren of afvoeren materialen. Zie bijlage 1.	Arbeid, grondverbetering, aanschaf gereedschap, bezorgen, vervoeren of afvoeren materialen.

2. Gezamenlijke aanvragen worden beoordeeld aan de hand van onderstaande voorwaarden:
  - a. Rechtspersonen kunnen een gezamenlijke aanvraag insturen namens een dorp, wijk of buurt (een groep particulieren) voor het nemen van maatregelen uit deze subsidie.
  - b. De aanvraag moet minimaal € 100,- bedragen. Het maximale bedrag voor subsidie bedraagt € 10.000,- per gezamenlijke aanvraag.
  - c. De groep aanvragers houdt zich aan de voorwaarden die gelden voor particulieren. De voorwaarden en bijdrage per maatregel zijn hetzelfde als bij een individuele aanvraag van een particulier.

Artikel 9 Redenen om subsidie te weigeren, in te trekken of te moeten terugbetalen

1. De subsidieaanvraag wordt geweigerd als de aanvrager al eerder in hetzelfde kalenderjaar gebruik heeft gemaakt van deze subsidiemogelijkheid met dezelfde eerder gebruikte maatregelen.
2. De aanvraag voor een subsidie wordt geweigerd, ingetrokken of teruggevorderd:
  - o Als het subsidieplafond is overschreden.
  - o Als de maatregelen niet getroffen worden op het adres van de rechtspersoon of particulier die de subsidie aanvraagt.
  - o Als een particulier maatregelen heeft getroffen op zijn privéadres terwijl deze zich in de aanvraag voordoet als rechtspersoon.
  - o Als de in de aanvraag vermelde maatregelen geen bijdrage leveren aan klimaatadaptatie.
  - o Als de maatregelen niet minimaal 4 jaar in stand blijven.
  - o Als de aanvraag niet voldoet aan de voorwaarden die zijn gesteld om voor subsidie in aanmerking te komen.
  - o Als de subsidieverlening het vastgestelde subsidieplafond overschrijdt.
  - o Als subsidiebijdrage naar redelijke verwachting niet of in onvoldoende mate zijn besteed aan de doelstellingen waarvoor de subsidie beschikbaar wordt gesteld.
  - o Als de subsidieverstreking in strijd is met een wettelijk voorschrift.
  - o Als de aanvrager doelstellingen beoogt of activiteiten ontplooit die in strijd zijn met de wet- en regelgeving, het algemeen belang of de openbare orde.
  - o Als de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het Verdrag (VWEU) heeft vastgesteld dat de subsidie onverenigbaar is met de interne markt.
  - o Als het een aanvrager betreft tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.
3. Onverminderd het vorige lid weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval als de subsidieverstreking in strijd is met een Europees steunkader omdat de subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het desbetreffende steunkader.

Artikel 10 Verlening subsidie

1. Het college beslist op een subsidieaanvraag binnen 8 weken nadat de volledige aanvraag is ingediend.

2. Het college kan op eigen initiatief ook besluiten tot het incidenteel uitgeven van subsidie met een vergoeding tot 100%.

Artikel 11 Betaling

1. De subsidie wordt gegeven in de vorm van een geldbedrag in euro's.
2. De subsidie wordt in 1 keer achteraf uitbetaald binnen 8 weken na het besluit dat de subsidie is toegekend, tenzij andere afspraken met de aanvrager overeengekomen zijn.

Artikel 12 Subsidieplafond

De subsidieaanvragen worden beoordeeld en afgehandeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen. Zodra het budget per jaar op is, kan er geen subsidie meer worden verleend voor dat jaar. Het subsidieplafond per jaar is:

- Voor het jaar 2026: € 200.000,-
- Voor het jaar 2027: € 200.000,-
- Voor het jaar 2028: € 200.000,-
- Voor het jaar 2029: € 200.000,-
- Voor het jaar 2030: € 200.000,-

Per jaar geldt de volgende verdeling voor type aanvragers:

- Particuliere aanvragers: subsidieplafond € 100.000,-
- Rechtspersonen die een school zijn: subsidieplafond € 50.000,-
- Rechtspersonen anders dan scholen: subsidieplafond € 50.000,-

Het college kan tijdens een kalenderjaar besluiten wijzigingen aan te brengen in bovenstaande verdeling.

Artikel 13 Verplichtingen

Er kunnen bijzondere verplichtingen aan de subsidieontvanger worden opgelegd.

Artikel 14 Verantwoording en vaststelling subsidie

De verlening van de subsidie is tevens de vaststelling.

Paragraaf 4. Slotbepalingen

Artikel 15 Inwerkingtreding en overgangsrecht

Deze subsidieverordening gaat in werking de dag na publicatie. De subsidieverordening heeft een looptijd tot en met 31 december 2030.

Artikel 16 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als:

Subsidie 'Slim omgaan met regenwater',

vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van gemeente Hoeksche Waard op 9 december 2025.

*M.J.E.M. van Dam
Griffier*

*M. Witte
Burgemeester en voorzitter*

Bijlage 1: Lijst met klimaatadaptieve maatregelen

Maatregel	Subsidiabel	Niet-subsidiabel	Berekening van de subsidie voor eigenaren en huurders (particulieren)	Berekeningen van de subsidie voor rechtspersonen
Bouwkundige onderzoekskosten	- Constructief advies ten behoeve van de aanleg van een groen dak.	- Aanpassingen aan de bouwkundige staat van dak, gebouw of overkapping.	- Alleen bij daadwerkelijke realisatie van een groen dak. - €100	- Alleen bij daadwerkelijke realisatie van een groen dak. - €100
Groen dak	- Groen dak pakket, inclusief substraatlaag en beplanting - Aanschafkosten	- Aanleg of vervanging van onderliggend dak. - Aanpassingen aan de bouwkundige staat van dak, gebouw of overkapping.	- Met een minimum van 25 liter berging per m ² - Met een minimum van 5 m ² - €15 per m ²	- Met een minimum van 25 liter berging per m ² - Met een minimum van 25 m ² - €15 per m ²
Groen dak met sedum, gras en kruiden	- Groen dak pakket, inclusief substraatlaag en beplanting - Aanschafkosten	- Aanleg of vervanging van dakbedekking. - Aanpassingen aan de bouwkundige staat van dak of gebouw	- Met een minimum van 25 liter per m ² - Met een minimum van 5 m ² - €15 per m ²	- Met een minimum van 25 liter per m ² - Met een minimum van 25 m ² - €15 per m ²
Groen dak met (inheemse) beplanting van Plantenlijst zie bijlage 4	- Groen dak pakket inclusief substraatlaag (Inheemse) beplanting volgens Plantenlijst - Aanschafkosten	- Aanleg of vervanging van dakbedekking. - Aanpassingen aan de bouwkundige staat van dak of gebouw	- Met een minimum van 25 liter per m ² - Met een minimum van 5 m ² - €20 per m ²	- Met een minimum van 25 liter per m ² - Met een minimum van 25 m ² - €20 per m ²
Afkoppelen van regenwater vanaf daken op eigen terrein	- Afkoppelmateriaal zoals een goot vanaf de regenton (minimaal 200L/2000L) naar de tuin. - Aanschafkosten infiltratievoorziening zoals grindkoffers. - Aanschafkosten van een grijswatercircuit	- Arbeidskosten - Aansluitingen op het gemeentelijk rioolstelsel	- Met een minimum van 5m ² en/of minimaal 200L - €5 per m ²	- Met een minimum van 25m ² en/of minimaal 2000L - €5 per m ²

Waterreservoir	<ul style="list-style-type: none"> - Regenton inclusief aansluitstuk, kraan en verhoging - Waterschutting inclusief aansluitstuk en kraan - Wadi - Retentievijver 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidskosten van het aansluiten op de hemelwaterafvoer - Bezorgkosten - Traditionele vijver 	<ul style="list-style-type: none"> - Met een minimale opvang van minimaal 200 liter in totaal - €50 per 100 liter 	<ul style="list-style-type: none"> - Met een minimale opvang van 2.000 liter (of 2 m3) - €50 per 100 liter
Waterpasserende en waterdoorlatende verharding	<ul style="list-style-type: none"> - Aanschaf van materiaal zoals houtsnippers, grind, schelpen, split, grasbeton of schors. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aanpassingen aan riool en hemelwater, elektra, kabels en leidingen - Kosten van de aannemer - Afvoer van originele stenen/tegels. 	<ul style="list-style-type: none"> - Met een minimum van 5m² - €7,50 per m² 	<ul style="list-style-type: none"> - Met een minimum van 25m² - €7,50 per m²
Tegel eruit, (inheems) groen erin	<ul style="list-style-type: none"> - Aanschaf van de beplanting 	<ul style="list-style-type: none"> - Verplaatsen kabels en leidingen - Hovenierskosten - Afvoerkosten van zand - Gereedschap - Potgrond - Worteldoek 	<ul style="list-style-type: none"> - Met een minimum van 5 m² - €15 per m² - €3,00 per inheemse plant of struik van de plantenlijst zoals in bijlage 3 	<ul style="list-style-type: none"> - Met een minimum van 25 m² - 100% vergoeding
Bomen aanplanten	<ul style="list-style-type: none"> - Aanschaf van bomen van de bomenlijst uit bijlage 3 - Ondersteunende materialen voor de aanplant van bomen zoals boompalen en linten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidskosten - Vervoerskosten - Gereedschap - Huur van machines 	<ul style="list-style-type: none"> - Met een minimale stamomtrek van 10 cm - Met een minimale boomspiegel (vrije onverharde ruimte om de boom) van 100 cm - €50 per boom bij de aanschaf van 1 of 2 bomen - 100% vergoeding van de aanschaf vanaf 3 bomen 	<ul style="list-style-type: none"> - Met een minimale stamomtrek van 10 cm - Met een minimale boomspiegel (vrije onverharde ruimte om de boom) van 100 cm - €50 per boom bij de aanschaf van 1 of 2 bomen - 100% vergoeding van de aanschaf vanaf 3 bomen

Bijlage 2: Bomenlijst

Bomen	
Latijnse naam	Nederlandse naam
Acer campestre	Gewone veldesdoorn of Spaanse aak
Acer campestre 'Elsrijk'	Gewone veldesdoorn
Acer cappadocicum 'Lobel'	Kolchische veldesdoorn
Acer cappadocicum 'Rubrum'	Kolchische veldesdoorn
Acer platanoides 'Globosum'	Bolesdoorn
Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn
Acer pseudoplatanus 'Atropurpureum'	Rode esdoorn
Acer pseudoplatanus 'Erectum'	Zuilesdoorn
Acer pseudoplatanus 'Negenia'	Gewone esdoorn
Acer pseudoplatanus 'Worley'	Gewone esdoorn
Acer x zoeschense 'Annae'	Esdoorn
Alnus cordata	Hartbladige els
Alnus glutinosa	Gewone of zwarte els
Alnus glutinosa 'Imperialis'	Zwarte els
Alnus glutinosa 'Laciniata'	Zwarte els
Alnus glutinosa 'Pyramidalis'	Zwarte els
Alnus incana	Witte els
Amelanchier arborea 'Robin Hil'	Krentenboompje
Amelanchier lamarckii	Krentenboompje
Betula pendula	Ruwe berk
Betula pendula 'Tristis'	Treurberk
Betula pubescens	Zachte berk
Carpinifolia 'Hoersholmiensis'	Gladde iep
Carpinus betulus	Haagbeuk
Carpinus betulus 'Frans Fontaine'	Haagbeuk
Carpinus betulus 'Quercifolia'	Haagbeuk
Castanea sativa	Tamme kastanje
Castanea sativa 'Albomarginata'	Tamme kastanje
Castanea sativa 'Anny's Summer Red'	Rode tamme kastanje
Celtis australis	Europese netelboom
Cercis siliquastrum	Judasboom
Corylus colurna	Hazelaar
Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn
Crataegus monogyna 'Stricta'	Zuilmeidoorn
Fagus sylvatica	Beuk
Fagus sylvatica 'Aspleniifolia'	Varenbeuk
Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Rode beuk
Fagus sylvatica 'Dawyck'	Zuilbeuk
Fagus sylvatica 'Pendula'	Groene treurbeuk
Fagus sylvatica 'Purpurea Pendula'	Rode treurbeuk
Fagus sylvatica 'Riversii'	Beuk
Fraxinus angustifolia 'Raywood'	Es
Fraxinus excelsior 'Altena'	Es
Fraxinus excelsior 'Atlas'	Es
Fraxinus ornus 'Meczek'	Pluim-es
Fraxinus ornus Obelisk	Es

Juglans regia	Walnoot
Malus 'Evereste'	Sierappel
Malus 'Rudolph'	Sierappel
Malus baccata 'Street parade'	Sierappel
Malus sieboldii (of Malus toringo)	Sierappel
Malus sylvestris	Wilde appel
Malus toringo (of Malus sieboldii)	Sierappel
Malus toringo 'Brouwers Beauty'	Sierappel
Malus toringo 'Scarlett'	Sierappel
Mespilus germanica	Mispel
Nyssa sylvatica	Zwarte tupeloboom
Nyssa sylvatica 'Red Red Wine'	Tupeloboom
Ostrya carpinifolia	Europese hopbeuk
Platanus orientalis	Plataan
Platanus orientalis 'Digitata'	Oosterse plataan
Platanus orientalis 'Minaret'	Oosterse plataan
Platanus x hispanica	Gewone plataan
Platanus x hispanica 'Tremonia'	Plataan
Populus alba 'Raket'	Abeel
Populus nigra 'Brandaris'	Zwarte populier
Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier
Populus nigra 'Vereecken'	Zwarte populier
Populus tremula	Ratelpopulier
Populus tremula 'Tapiau'	Ratelpopulier
Populus x berolinensis	Siberische balsumpopulier
Populus x canadensis 'Ellert'	Canadapopulier
Populus x canadensis 'Koster'	Canadapopulier
Populus x canadensis 'Robusta'	Canadapopulier
populus x canadensis 'Serotina de Selys'	Zeeuwse blauwe populier
Populus x canescens 'De Moffart'	Abeel
Populus x canescens 'Enniger'	Abeel
Populus x canescens 'Witte van Haamstede'	Abeel
Prunus avium	Zoete kers
Prunus padus	Vogelkers
Prunus padus 'Watereri'	Vogelkers
Prunus x gondouinii 'Schnee'	Sierkers
Pyrus pyraister	Wilde peer
Quercus cerris	Moseik
Quercus robur	Zomereik
Quercus robur 'Fastigiata Koster'	Zomerse zuileik
Quercus x turneri 'Pseudoturneri'	Wintergroene eik
Salix alba	Wilg
Salix alba 'Belders'	Wilg
Salix alba 'Chermesina'	Wilg
Salix alba 'Sericea'	Wilg
Salix alba subsp. vitellina	Wilg
Salix caprea	Boswilg
Salix x sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg
Sorbus aucuparia	Wilde lijsterbes

Sorbus aucuparia var. edulis	Lijsterbes
Sorbus hybrida 'Gibbsii'	Finse meelbes
Sorbus intermedia 'Brouwers'	Meelbes
Sorbus latifolia 'Henk Vink'	Meelbes
Sorbus thunringaica 'Fastigiata'	Bastaardmeelbes
Sorbus x arnoldiana 'Schouten'	Meelbes
Tilia cordata	Winterlinde
Tilia cordata 'Böhlje'	Winterlinde
Tilia cordata 'Greenspire'	Kleinbladige linde
Tilia cordata 'Rancho'	Kleinbladige linde
Tilia tomentosa 'Brabant'	Zilverlinde
Tilia tomentosa 'Pendula'	Hangende zilverlinde
Tilia x europaea 'Pallida'	Koningslinde
Tilia x europaea 'Euchlora'	Krimlinde
Tilia x europaea 'Zwarte Linde'	Zwarte linde
Tilia x flavescens 'Glenleven'	Linde
Ulmus 'Camperdownii'	Prieeel-iep
Ulmus 'Clusius'	iep
Ulmus 'Columella'	iep
Ulmus 'Dodoens'	iep
Ulmus glabra 'Exoniensis'	Ruwe iep
Ulmus laevis	Fladderiep
Ulmus laevis 'Helena'	Fladderiep
Ulmus 'Lobel'	iep
Ulmus minor	Gladde iep
Ulmus 'Plantijn'	iep
Ulmus x hollandica 'Groeneveld'	Hollandse iep
Ulmus x hollandica 'Wredei'	Hollandse iep

Bijlage 3: Plantenlijst

Planten en kruiden	
Latijn	Nederlandse naam
Agrimonia eupatoria	Gewone agrimonie
Ajuga reptans	Kruipend zennegroen
Allium schoenoprasum	Bieslook
Allium ursinum	Daslook
Anemone nemorosa	Bosanemoon
Anethum graveolens	Dille
Angelica archangelica	Grote engelwortel
Aquilegia vulgaris	wilde akelei
Armeria maritima	Engels gras
Aster divaraticus	Witte bosaster (herfstaster)
Caltha palustris	Gewone dotterbloem
Campanula medium	Klokjesbloem
Cardamine pratensis	Pinksterbloem
Centaurea jacea	Knoopkruid
Centranthus ruber	Rode spoorbloem
Cichorium intybus	Wilde cichorei
Colchicum autumnale	Herfststijloos
Coreopsis tinctoria	meisjesogen
Corydalis cava	Holwortel
Crocus vernus	Boerenkrokus
Daucus carota	Peen
Dipsacus fullonum	Grote kaardenbol
Eupatorium cannabinum	Konninginnekruid
Filipendula ulmaria	Moerasspirea
Fritillaria meleagris	Kievitsbloem
Galanthus nivalis	Sneeuwkllokje
Geranium phaeum	Donkere ooievaarsbek
Geranium pratense	Beemdooievaarsbek
Geum rivale	Knikkend nagelkruid
Hyacinthoides non-scripta	Wilde hyacinth
Hylotelephium telephium	Hemelsleutel
Iris pseudacorus	Gele lis
Knautia arvensis	Beemdkroon
Leucanthemum vulgare	Gewone margriet
Leucojum aestivum	Zomerklokje
Lunaria annua	Tuinjudaspenning
Lythrum salicaria	Grote kattenstaart
Malva moschata	Muskuskaasjeskruid
Origanum vulgare	Wilde marjolein
Persicaria bistorta	Adderwortel
Polygonatum multiflorum	Gewone salomonszegel
Pulmonaria officinalis	Gevlekt longkruid
Reseda odorata	Tuinreseda
Ribes rubrum	Aalbes
Sparganium erectum	Grote egelskop
Symphytum officinale	Gewone smeerwortel

Thymus pulegioides	Grote tijm
Tulipa sylvestris	Bostulp
Tussilago farfara	Klein hoefblad
Valeriana officinalis	Echte valeriaan
Verbascum nigrum	Zwarte toorts
Verbena bonariensis	Ijzerhard
Veronica longifolia	Lange ereprijs
Viola odorata	Maarts viooltje
Heesters en klimplanten	
Latijn	Nederlandse naam
Clematis vitalba	Bosrank
Cornus sanguina	Rode kornoelje
Corylus avellana	Hazelaar
Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn
Euonymus europaeus	Wilde kardinaalsmuts
Hedera helix	Klimop
Ilex aquifolium	Hulst
Ligustrum vulgare	Wilde liguster
Lonicera periclymenum	Wilde kamperfoelie
Prunus spinosa	Sleedoorn
Pyracantha	Vuurdoorn
Rhamnus frangula	Vuilboom
Rosa canina	Hondsroos
Rosa rubiginosa	Egelantier
Salix caprea	Boswilg
Sambucus nigra	Gewone vlier
Viburnum opulus	Gelderse Roos